

**การพัฒนาคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ระดับปฐมวัยโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
แบบบูรณาการตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง**
**DEVELOPMENT OF THE EIGHT-BASIC MORAL PRINCIPLES FOR
PRE-SCHOOL STUDENTS USING INTEGRATED LEARNING ACTIVITIES BASED
ON PHILOSOPHY OF SUFFICIENCY ECONOMY**

ศิริพรรณ เจริญใจ (Siriphan Charoenjai)*
ดร.เพ็ญณี แรอรอท (Dr.Pennee Narot)**

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ของเด็กปฐมวัยโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นเนื้อหาบูรณาการสอดแทรกคุณธรรมพื้นฐานทั้ง 8 ประการตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ผู้วิจัยได้วิเคราะห์หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ในสาระเรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง เด็กดีมีคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ โดยใช้รูปแบบการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (Quasi experimental Research) ในรูปแบบอนุกรมเวลาแบบกลุ่มเดียว (One group time series design) กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักเรียนระดับชั้นอนุบาลปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 โรงเรียนบ้านหนองจัน อำเภอเสาวชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 4 จำนวน 15 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 2 ประเภท คือ 1) เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ แผนการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง เด็กดีมีคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ จำนวน 8 แผน 2) เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินคุณธรรมพื้นฐาน ในแต่ละแผนการจัดการเรียนรู้ ได้แก่ แบบประเมินคุณธรรม พื้นฐานระดับปฐมวัย แบบบันทึกผลหลังการสอน แบบสะท้อนผลโดยผู้ช่วยวิจัย

ผลการวิจัยพบว่า

คุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ระดับปฐมวัยโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความขยัน ด้านความประหยัด ด้านความซื่อสัตย์ ด้านการมีวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจ พบว่า คะแนนการประเมินพฤติกรรมคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง

คำสำคัญ : คุณธรรมพื้นฐาน ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
Keywords : Eight-Basic Moral, Philosophy of Sufficiency Economy

* นักศึกษาหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
** รองศาสตราจารย์ สาขาวิชาสิ่งแวดล้อมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

โรงพิมพ์
ค.ศ.2545.
นผลและ
แนวทาง
สาขาวิชา
ษาระดับ
สาขาวิชา
มาตรฐาน
สำนักงาน
กสูตรและ
งการเรียน
รู้ในชุมชน.
งคมศึกษา
ปฏิบัติการ.
าวิทยาลัย
นโครงการ
ยขอนแก่น.
ะถมศึกษา
หิต สาขา

ABSTRACT

The objectives of this research were: 1) to develop the eighth-basic moral principles for pre-school Students using integrated learning activities based on the Philosophy of Sufficiency Economy. The teaching content was integrated with the eight-basic moral principles based on the Philosophy of Sufficiency Economy. The Pre-School Curriculum in 2003 was analyzed. The material was the learning unit titled "Good children with eight-basic moral principles". The research design was Quasi Experimental Research: One Group Time Series Design.

The target of this study were 15 kindergarten students during the second semester of 2007 school year at Ban-nongjan School, Laokwan District, Kanjanaburi Province under jurisdiction of The Office of Kanjanaburi Educational Service Area 4.

There were 2 kinds of instrument: 1) the instrument for experimentation including 8 lesson plans based on philosophy of sufficiency economy of learning unit titled "Good children with eight-basic moral principles", and 2) the instrument for assessing basic moral principles in each lesson plan including the pre-school basic moral principles, the post test record form, and reflection form by the co-researcher.

The research findings found that:

For the eight-basic moral principles for pre-school using integrated learning activities based on Philosophy of sufficiency Economy in the following aspects : diligent, economy, honesty, discipline, politeness, cleanliness, unity, and generosity, found that the scores from behavioral assessment of the eight-basic moral principles every time after the experiment were higher than before the experiment.

1. บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในสภาพการณ์ปัจจุบันคนไทยกำลังประสบปัญหาวิกฤตค่านิยมที่เป็นผลกระทบจากการเลื่อนไหลทางวัฒนธรรมต่างชาติเข้าสู่ประเทศทั้งทางสื่อสารมวลชนและเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยขาดการคัดกรองและเลือกรับวัฒนธรรมที่ดีงาม ทำให้คุณธรรมและจริยธรรมของคนไทยเสื่อมถอย โดยเฉพาะเด็กและ เยาวชน เนื่องจากวิถีชีวิตที่เปลี่ยนไปทำให้สถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษาและสถาบันศาสนามีบทบาทในการอบรมเลี้ยงดูและปลูกฝังศีลธรรมให้มีคุณภาพและจริยธรรมแก่เยาวชนน้อยลง ซึ่งนำไปสู่ค่านิยมและพฤติกรรมที่เน้นวัตถุนิยมและบริโภคนิยมเพิ่มมากขึ้น (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2549) ดังจะเห็นได้จากในปัจจุบันเยาวชนไทยค่อนข้างแตกต่างจากอดีต ทั้งการพูดจา การแต่งกาย รวมไปถึงกิจกรรมการ

แสดงออกต่อผู้ใหญ่ อาจกล่าวได้ว่าในขณะที่บ้านเมืองกำลังพัฒนาไปข้างหน้า แต่คุณธรรมในเยาวชนไทยกำลังถดถอยน้อยลงอย่างเห็นได้ชัดหากพิจารณาจากรื่องรอบตัว พ่อแม่ ผู้ปกครอง จึงต้องปลูกฝังให้เยาวชนผู้เปรียบเหมือนผ้าขาวเหล่านั้นให้ซึมซับคุณธรรมตั้งแต่เด็ก ซึ่งจะเป็นกำลังสำคัญของประเทศชาติต่อไป

ทิศทางการพัฒนาประเทศไทยในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ.2550-2554) จึงกำหนดขึ้นบนพื้นฐานของการเสริมสร้างทุนของประเทศทั้งทุนทางสังคม ทุนเศรษฐกิจและทุนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้เข้มแข็งอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะการเตรียมความพร้อมของคนและระบบให้มีภูมิคุ้มกัน พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น โดยยังคงยึด "ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง" มาเป็นแนวปฏิบัติในการพัฒนาแบบบูรณาการเป็นองค์รวมที่มี "คนเป็นศูนย์กลางการพัฒนา" ต่อเนื่อง

จาก
พัฒน
อยู่เย
และ
คุณ
จะได้
เดียว
ที่ต่อ
อย่าง
สาม
และ
"มีเท
ศีล
และ
ในกา
ขยัน
เพช
เศรษฐ
สำคัญ
ส่วน
กรรม

โดย
กัน
ประก
จริ
บทบาท
โดย
ไทย
ให้มี
ควบคู่
ตลอด
ชีวิต
องค์
ประ
สังคม
เรื่อง

จากแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมฉบับที่ 8 และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ฉบับที่ 9 เพื่อมุ่งสู่สังคมอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกัน ดังนั้น ยุทธศาสตร์การพัฒนาคณะและสังคมไทยจึงให้ความสำคัญลำดับสูงกับการพัฒนาคุณภาพคน เนื่องจาก “คน” เป็นทั้งเป้าหมายสุดท้ายที่จะได้รับผลประโยชน์และผลกระทบจากการพัฒนา ขณะเดียวกันเป็นผู้ขับเคลื่อนการพัฒนาเพื่อไปสู่เป้าประสงค์ที่ต้องการ จึงจำเป็นต้องพัฒนาคุณภาพคนในทุกมิติอย่างสมดุลทั้งจิตใจ ร่างกาย ความรู้และทักษะความสามารถ เพื่อให้เทียบพร้อมทั้งด้าน “คุณธรรม” และ “ความรู้” ซึ่งจะนำไปสู่การคิดวิเคราะห์อย่าง “มีเหตุมีผล” รอบคอบและระมัดระวัง ด้วยจิตสำนึกในศีลธรรมและ “คุณธรรม” ทำให้รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง และสามารถตัดสินใจโดยใช้หลัก “ความพอประมาณ” ในการดำเนินชีวิตอย่างมีจริยธรรม ซื่อสัตย์สุจริต อดทน ขยันหมั่นเพียร อันจะเป็น “ภูมิคุ้มกันในตัวที่ดี” ให้คนพร้อมเผชิญต่อการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น ซึ่งแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 ได้ให้ความสำคัญต่อการรวมพลังสังคมจากทุกภาคส่วนในการมีส่วนร่วมดำเนินการในทุกขั้นตอน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2549)

ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเน้นการบูรณาการโดยรวมเชื่อมโยงทุกมิติ เพื่อสร้างภูมิสังคม การอยู่ร่วมกันด้วยสันติสุข ซึ่งกำหนดวัตถุประสงค์หลักที่สำคัญประการแรก คือ เพื่อสร้างโอกาสการเรียนรู้ คู่คุณธรรม จริยธรรมอย่างต่อเนื่องที่ขับเคลื่อนด้วยการเชื่อมโยงบทบาทครอบครัว สถาบันศาสนา และสถาบันการศึกษา โดยกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาคณะและสังคมไทยสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ การพัฒนาคณะให้มีคุณธรรม นำความรู้ เกิดภูมิคุ้มกันโดยพัฒนาจิตใจควบคู่กับการพัฒนาการเรียนรู้ของคนทุกกลุ่มทุกวัยตลอดชีวิตส่งเสริมให้คนไทยเกิดการเรียนรู้ต่อเนื่องตลอดชีวิต จัดการองค์ความรู้ทั้งภูมิปัญญาท้องถิ่นและองค์ความรู้สมัยใหม่ ตั้งแต่ระดับชุมชนจนถึงระดับประเทศให้สามารถนำไปใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ดังนั้น รัฐบาลจึงกำหนดเป็นนโยบายสำคัญในเรื่องการขับเคลื่อนเศรษฐกิจพอเพียงในปี 2550 คือ เร่งรัด

การปฏิรูปการศึกษาโดยยึดคุณธรรมนำความรู้สร้างความตระหนัก สำนึกในคุณค่าปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง และให้ใช้คุณธรรมเป็นพื้นฐานของกระบวนการเรียนรู้ (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2549) ซึ่งมีความสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ที่มุ่งพัฒนาคณะไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุขและมีความเป็นไทย (กรมวิชาการ, 2544) กระทรวงศึกษาธิการได้ตระหนักถึงความสำคัญของการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ จึงกำหนดให้ปีการศึกษา 2550 เป็นปีปฏิรูปการศึกษากับ คุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ที่ควรปลูกฝังให้กับผู้เรียน อันได้แก่ ความขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ มีวินัย สุภาพ สะอาด มีน้ำใจ สามัคคี (กระทรวงศึกษาธิการ, 2550)

การจัดการศึกษาระดับก่อนประถมศึกษาเน้นว่า เป็นการศึกษาที่มีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับเด็กอายุ 3-6 ปี เพราะเด็กในวัยนี้เป็นวัยที่กำลังพัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา ประสบการณ์ที่เด็กได้รับจะมีอิทธิพลต่อการเสริมสร้างความพร้อมและพัฒนาในขั้นต่อไป (Bloom, อ้างถึงใน บัญชา แสนทวี, 2541) และในหลักสูตรก่อนประถมศึกษา พุทธศักราช 2540 นิยามว่า การจัดการศึกษาสำหรับเด็กอายุ 3-6 ปี เป็นการจัดในลักษณะของการอบรมเลี้ยงดู และการให้การศึกษาแก่เด็กทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา ตามวัยและตามความสามารถของแต่ละบุคคล เพื่อเป็นพื้นฐานในการดำรงชีวิตและอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2540) และในช่วงแรกเกิดถึงหกปี นับเป็นช่วงที่สำคัญที่สุดของคนเรา จนมีคำกล่าวว่าเป็นช่วงวัยทองของชีวิต ทั้งนี้เพราะเป็นช่วงที่พัฒนาการทุกด้านเป็นไปอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะการพัฒนาความพร้อมด้านสังคมนิสัยที่จะส่งผลต่อบุคลิกภาพในอนาคต การพัฒนาความพร้อมด้านสังคมนิสัยเป็นการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมให้กับเด็กเพื่อจะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่ดี มีเหตุผล มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีวินัยในตนเอง รู้จักแก้ปัญหาเห็นประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าส่วนตนดำรงชีวิต

อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งเด็กในวัยนี้จะเกิดการเรียนรู้ได้มากที่สุดในชีวิต การเรียนรู้เหล่านี้จะมีอิทธิพลต่อชีวิตภายหลังของเด็ก เพราะเป็นช่วงที่สำคัญยิ่งของชีวิตและจะมีพัฒนาการทุกด้านอย่างรวดเร็ว ฉะนั้นการพัฒนาเด็กในวัยนี้เป็นการวางพื้นฐานทางด้านจิตใจ อุนิสัย ความสามารถ ซึ่งจะมีผลต่อไปในอนาคตของเด็กและของชาติด้วย (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2540) การศึกษาปฐมวัยจึงเป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับแรกที่มุ่งให้นักเรียนเกิดการพัฒนารวมทุกด้านเพื่อพร้อมที่จะเรียนในระดับประถมศึกษาปีที่ 1 อีกทั้งมีคุณลักษณะพื้นฐานและค่านิยมของคนไทย (นันทียน้อยจันทร์, 2548)

ขณะเดียวกันสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติกล่าวว่า การพัฒนาเด็กปฐมวัยในปัจจุบันที่เน้นเด็กเป็นศูนย์กลาง (child-centered) เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทุกด้านไปพร้อมๆ กัน ด้วยการบูรณาการคุณธรรมในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้เด็กเป็น "คนเก่ง คนดีและมีความสุข" ตามแนวการปฏิรูปการศึกษาที่ว่า "การศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ คุณธรรม มีจริยธรรมในการดำรงชีวิตและสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข" (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, 2542) ซึ่งในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยนั้น สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีทรงมีพระราชดำริให้จัดการศึกษาแบบบูรณาการโดยผ่านการเล่น แบบเล่นปนเรียน ด้วยการให้ครูสอดแทรกความรู้ในขณะที่เด็กเล่น (กุลยา ตันติผลาชีวะ, 2550) สอดคล้องกับหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน ที่เสนอว่า การจัดการกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัยควรจัดในรูปแบบกิจกรรมที่บูรณาการผ่านการเล่น เพื่อให้เด็กเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง (กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2546)

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาการจัดการจัดการเรียนรู้อบรมบูรณาการตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐาน

8 ประการที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดไว้ ในระดับปฐมวัย เป็นวัยที่เริ่มเรียนรู้และยอมรับในเรื่องของคุณธรรมตามทฤษฎีพัฒนาการทางจริยธรรมของโคลเบอร์ก (Kohlberg) และเป็นวัยที่เหมาะสมต่อการพัฒนาคุณธรรมและจริยธรรมเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากเป็นวัยที่ชอบการเล่นแบบและพร้อมจะปรับเปลี่ยนพฤติกรรมเมื่อได้รับการปลูกฝังคุณธรรมพื้นฐานแล้วก็จะเป็นการวางรากฐานในการสร้างคุณลักษณะที่ดีสำหรับอนาคตของชาติต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อพัฒนาคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ของเด็กปฐมวัยด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

3. ขอบเขตการวิจัย

3.1 ด้านผู้เรียน ผู้เรียนที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียน ระดับอนุบาล อายุระหว่าง 5-6 ปี กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นอนุบาลปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 โรงเรียนบ้านหนองจัน อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กาญจนบุรี เขต 4 ซึ่งเป็น กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้

3.2 ด้านเนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นเนื้อหาบูรณาการสอดแทรกคุณธรรมพื้นฐานทั้ง 8 ประการตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง วิเคราะห์ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 สารระเรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง เด็กดีมีคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ จำนวน 8 แผนการจัดการเรียนรู้

3.3 ด้านระยะเวลาที่ใช้ในการดำเนินการวิจัย คือ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2550 ใช้เวลาในการทดลองจำนวน 8 แผนการจัดการเรียนรู้ เวลา 16 ชั่วโมง

4. นิยามศัพท์เฉพาะ

4.1 การพัฒนาคุณธรรมพื้นฐาน หมายถึง การจัดการกิจกรรมบูรณาการเพื่อส่งเสริมคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ซึ่งได้แก่ (ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ มีวินัย สุภาพ

สะอาด
ฟังไป
คุณเ

หมา
สาร:
มีโฮ
หลา
การ
ประ

การ
มีภูมิ
พื้นฐาน

5. วิ

วิจัย
รูปแบบ
series
วิจัย
การ

ทุกๆ
การ
เศรษฐกิจ
จัดกิจ
พฤติ

หลังจ
แบบ
8 แผน

ขณะ

ทุกๆ

ผู้เรีย

พื้นฐาน

ขณะ

การวิ

ครอบ

สะอาด สามัคคีและมีน้ำใจ) ให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ซึ่งคุณธรรมเหล่านี้วัดได้โดยแบบประเมินคุณธรรมพื้นฐานระดับปฐมวัย

4.2 กิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ หมายถึง การจัดการเรียนการสอนโดยเชื่อมโยงเนื้อหาสาระอย่างประสานกลมกลืนเป็นองค์รวม เพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสใช้ความคิดประสบการณ์และความสามารถอย่างหลากหลาย เน้นกระบวนการสอดแทรกความรู้เกี่ยวกับการส่งเสริมคุณธรรม และสร้างความตระหนักให้นักเรียนประพฤติดตน ให้มีคุณธรรมพื้นฐานครบ 8 ประการ

4.3 ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง หมายถึง การดำรงชีวิตอย่างพอดี พอประมาณ มีเหตุผล มีภูมิคุ้มกันที่ดีในตัวเอง โดยอยู่บนฐานของคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ

5. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยโดยใช้รูปแบบการวิจัยแบบกึ่งทดลอง (Quasi-experimental Research) ในรูปแบบอนุกรมเวลาแบบกลุ่มเดียว (One-group time series design) ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยให้ผู้ช่วยวิจัยทำการสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนในการเรียนการสอนปกติเพื่อประเมินคุณธรรมพื้นฐานของผู้เรียนทุกๆ 1 สัปดาห์ จำนวน 4 ครั้ง ก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยมีการบันทึกวันที่ทัศนขณะที่มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อช่วยในการวิเคราะห์พฤติกรรมของกลุ่มเป้าหมายได้อย่างครอบคลุมมากยิ่งขึ้น หลังจากนั้นผู้วิจัยดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบบูรณาการตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง จำนวน 8 แผน ใช้เวลา 16 ชั่วโมง ผู้ช่วยวิจัยเป็นผู้สังเกตการณ์ขณะที่ดำเนินการสอนและบันทึกข้อมูล เมื่อเวลาผ่านไปทุกๆ 1 สัปดาห์ผู้ช่วยวิจัยทำการสังเกตพฤติกรรมของผู้เรียนในการเรียนการสอนปกติเพื่อประเมินคุณธรรมพื้นฐานของผู้เรียน จำนวน 4 ครั้ง มีการบันทึกวันที่ทัศนขณะที่มีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อช่วยในการวิเคราะห์พฤติกรรมของกลุ่มเป้าหมายได้อย่างครอบคลุมมากยิ่งขึ้น และนำค่าคะแนนเฉลี่ยและค่าส่วน

เบี่ยงเบนมาตรฐานไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์การประเมินและแปลผลนำเสนอในลักษณะความเรียง

6. สรุปผลการวิจัย

คุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ระดับปฐมวัย โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ด้านความขยัน ด้านความประหยัด ด้านความซื่อสัตย์ ด้านการมีวินัย ด้านความสุภาพ ด้านความสะอาด ด้านความสามัคคี และด้านความมีน้ำใจ พบว่า คะแนนการประเมินพฤติกรรมคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ทุกครั้งหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลอง

7. อภิปรายผล

จากการพัฒนาคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ระดับปฐมวัยโดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง มีพัฒนาการด้านคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ซึ่งได้แก่ ขยัน ประหยัด ซื่อสัตย์ มีวินัย สุภาพ สะอาด สามัคคี และมีน้ำใจ หลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองสังเกตเห็นได้ว่าคะแนนคุณธรรมพื้นฐานของทุกคุณลักษณะในช่วงหลังการทดลองจากการสังเกตครั้งที่ 5 จะสูงกว่าก่อนการทดลองในการสังเกตครั้งที่ 4 ในทุกด้าน แสดงให้เห็นว่ากิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง สามารถพัฒนาคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ของเด็กปฐมวัยได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะในขณะที่เด็กปฐมวัยได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการ เด็กได้ร่วมปฏิบัติกิจกรรมทั้ง 4 ขั้นตอน ประกอบด้วย ชื่นนำเข้าสู่บทเรียน ชั้นสอน ชั้นสรุป และ ชั้นวัดประเมินผล ซึ่งแต่ละกิจกรรมมีการสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรมเข้าไป ด้วยการใช้นิทาน ใช้สถานการณ์ สมมติ เกม เพลง และใช้แหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลาย ซึ่งเป็นกิจกรรมที่มีความเหมาะสมกับช่วงวัยของเด็กปฐมวัย ในแต่ละกิจกรรมเน้นการปลูกฝังพฤติกรรมที่พึงประสงค์ที่ส่งเสริมผู้เรียนเป็นสำคัญ ผู้เรียนได้ปฏิบัติ

ระดับ
องของ
รมของ
ต่อการ
จากเป็น
พฤติกรรม
การวาง
คตของ

การ ของ
บบูรณา

วิจัยเป็น
ล้งศึกษา
การศึกษา
จังหวัด
กาญจนบุรี
ครั้งนี้
เป็นเนื้อหา
การตาม
หลักสูตร
เรื่องราว
คุณธรรม
เรียนรู้
ในการวิจัย
การทดลอง
โมง

หมายถึง
รมพื้นฐาน
วินัย สุภาพ

กิจกรรมด้วยตนเองตามแบบอย่างที่ดี และสภาพแวดล้อมรอบตัว ส่งผลให้เกิดความภาคภูมิใจในตนเอง เกิดการพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานด้านต่างๆ เช่น ด้านความขยัน ผู้เรียนเกิดความพยายามทำงานของตนเองหรือกลุ่มให้สำเร็จ จากการได้รับแรงบันดาลใจจากครู และบรรยากาศของห้องเรียน ด้านความประหยัด ผู้เรียนรู้จักถนอมใช้สิ่งของและทรัพยากรหรือวัสดุต่างๆ และใช้ให้เกิดประโยชน์ คุ่มค่าจากการสร้างประสบการณ์ให้ผู้เรียนได้รู้คุณค่าของสิ่งต่างๆ ด้านความซื่อสัตย์ ผู้เรียนเกิดความตระหนักในการหยิบสิ่งของ ของผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต ด้านการมีวินัย ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในหน้าที่ของตนเองและการปฏิบัติตามกฎระเบียบของห้องเรียนและโรงเรียน ด้านความสุภาพ ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็น สนทนา แลกเปลี่ยนความคิดกับผู้อื่น เกิดความตระหนักในการใช้คำพูดที่สุภาพกับผู้อื่นด้านความสะอาดผู้เรียนได้เรียนรู้ถึงความสำคัญของการดูแลรักษาความสะอาดร่างกาย อวัยวะต่างๆ และเครื่องแต่งกาย ได้เรียนรู้วิธีการรักษาความสะอาดอวัยวะต่างๆ ด้วยตนเองจากการจากปฏิบัติกิจกรรม ด้านความสามัคคี ผู้เรียนได้ร่วมกิจกรรมกลุ่มทำงานร่วมกับผู้อื่นในการปฏิบัติกิจกรรม สามารถปรับตัวเข้ากับเพื่อนๆ ในการทำกิจกรรม ด้านการมีน้ำใจ ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมร่วมกับผู้อื่น ได้ช่วยเหลือแบ่งปันกัน ซึ่งกิจกรรมบูรณาการต่างๆ ก่อให้เกิดการพัฒนาคุณธรรมพื้นฐาน 8 ประการ ซึ่งสอดคล้องกับ อัจฉริยะ ชุมสาย ณ อยุธยา (2546) ที่ได้ศึกษาการพัฒนาแบบบูรณาการตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงของความเป็นมนุษย์โดยอิงแนวคิดการเรียนรู้จากการหยั่งรู้ด้วยตนเอง ซึ่งรูปแบบดังกล่าวประกอบด้วย ทฤษฎีและแนวคิดของรูปแบบ วัตถุประสงค์ และกระบวนการเรียนการสอนที่สำคัญคือ 1. การสวดมนต์นั่งสมาธิแบบใช้แสงสว่าง 2. การสอนโดยสร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้เรียน 3. การสร้างบรรยากาศที่ดีโดยครูต้องเป็นตัวอย่างที่ดี 4. การดึงคุณค่าความเป็นมนุษย์ออกมาจากภายในตัวผู้เรียน (Educare) 5. การบูรณาการคุณค่าความเป็นมนุษย์ในรายวิชาและกิจกรรมต่างๆ 6. การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ (Collaborative Learning) ซึ่งพบว่า สามารถ

ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงความคิดและพฤติกรรมไปในทางที่พึงประสงค์ และสอดคล้องกับที่ ศิลธรรม โพนะทา (2546) กล่าวถึงการนำการสอนสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม และการจัดกิจกรรมแบบมีส่วนร่วมเข้ามาพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียน ทำให้พฤติกรรมนักเรียนที่มีปัญหาหลังพัฒนาลดลง ส่งผลให้นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรมมากขึ้น และจากการวิจัยของ สิริรัตน์ เพ็งบุญ (2546) กล่าวถึงการนำกลยุทธ์กิจกรรมร่วมแรง ร่วมใจ กิจกรรมใฝ่ความดี การศึกษาดูงาน การมอบหมายงาน เพื่อพัฒนาการดำเนินกิจการนักเรียนด้านคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนและค่านิยมอันพึงประสงค์แก่นักเรียน ส่งผลให้การพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมนักเรียนและค่านิยมที่พึงประสงค์แก่นักเรียน ตั้งแต่ระดับอนุบาลถึงระดับมัธยมศึกษาตอนต้นนั้น ครู ผู้ปกครอง และผู้เกี่ยวข้องต้องเอาใจใส่อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ มีแผนการปฏิบัติงานที่ชัดเจน ทุกฝ่ายเข้าใจตรงกันในแนวทางปฏิบัติ และปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่นักเรียน

8. ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ในการพัฒนาคุณธรรม

8.1 การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงควรศึกษาผลหลังการจัดกิจกรรมอย่างต่อเนื่องเพื่อติดตามความคงทนของการพัฒนาคุณธรรมพื้นฐาน

8.2 การประเมินพฤติกรรมคุณธรรมพื้นฐานของผู้เรียนควรให้พ่อ แม่ และผู้ปกครองได้มีส่วนร่วมในการประเมินพฤติกรรมคุณธรรมพื้นฐานของผู้เรียน เพื่อศึกษาถึงความพึงพอใจในการพัฒนาคุณธรรมพื้นฐานของผู้เรียน

9. ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

9.1 ควรบูรณาการการจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบบูรณาการตามแนวปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อส่งเสริมในการพัฒนาคุณธรรมเข้ากับสาระการเรียนรู้อื่นๆ

ตามแ

เหมาะ

10. เ

กรมวิ

กฤษฎา

นันทิย

บัญชา

ปรีชา

ศีลธ

สำนัก

สำนัก

สิริรัต

อาจอ

